

Ministerstwo Klimatu i Środowiska

Sekretarz Stanu
Krzysztof Bolesła

DFE-WNF.050.15.2025.AS
3662314.14716442.11870285
Warszawa, 28-03-2025

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu RP

Dotyczy: interpelacji Posłanki Moniki Pawłowskiej w sprawie opóźnień w wypłatach w ramach Programu „Czyste Powietrze” (K10INT8254)

Szanowny Panie Marszałku,

poniżej przedstawiam odpowiedzi na zadane pytania, przygotowane na podstawie informacji otrzymanych od Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (dalej: NFOŚiGW) oraz wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej (dalej: wfośigw), dotyczące realizacji Programu „Czyste Powietrze” (dalej: Program).

1. Jakie są przyczyny opóźnień w wypłatach środków z programu „Czyste Powietrze”?

Opóźnienia w wypłatach środków w ramach Programu wynikają z co najmniej kilku czynników. Na wolniejszy od przewidywanego proces obsługi wniosków i rozliczania umów przez wfośigw miał wpływ przede wszystkim brak finansowania z Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności (dalej: KPO) w 2023 r., przed uruchomieniem finansowania z Programu Fundusze Europejskie na Infrastrukturę Klimat Środowisko 2021-2027 (dalej: FEnIKS). Jednocześnie, w związku z licznymi nadużyciami w Programie ze strony nieuczciwych wykonawców, trwają wzmożone i szczegółowe kontrole przeprowadzonych inwestycji, co również wpływa na spowolnienie procesu wypłat. Kontrole ujawniają m.in. zawyżanie kosztów jednostkowych, czy narzucanie bardzo wysokich marż za wykonane prace.

Kwestia niewypłaconych środków zależna jest m.in. od liczby składanych wniosków o dofinansowanie oraz możliwości kadrowych w danym wfośigw (tj. pracowników zajmujących się rozpatrywaniem złożonych wniosków w ramach Programu), stąd też sytuacja jest zmienna.

2. Jakie kwoty WFOŚiGW ma zaległe wobec beneficjentów indywidualnych i wykonawców na dzień 31.12.2024 r. z podziałem na poszczególne województwa?

Z informacji pozyskiwanych z wfośigw wynika, że mają one zaległości w rozpatrywaniu wniosków o płatność. Z danych gromadzonych w trybie nadzorczym przez Ministerstwo Klimatu i Środowiska (dalej: MKiŚ) wynika, że na 21.03.2025 r. liczba wniosków o płatność pozostająca do rozpatrzenia, dla których przekroczony został termin określony w regulaminie Programu, wynosiła 50 468 sztuk na kwotę 1 371 079 781 zł. Tabela

przedstawia liczbę i kwotę wniosków o płatność (beneficjentów indywidualnych i wykonawców) pozostającą do rozpatrzenia, dla których przekroczony został termin określony w regulaminie w podziale na poszczególne województwa.

Informacja na temat stanu oceny wniosków o płatność w Programie		
WFOŚiGW	Liczba wniosków o płatność pozostająca do rozpatrzenia, dla których przekroczony został termin określony w regulaminie [szt]	Kwota wniosków o płatność pozostająca do rozpatrzenia, dla których przekroczony został termin określony w regulaminie [zł]
WFOŚiGW w Białymstoku	1 890	61 414 572
WFOŚiGW w Gdańsku	4 170	86 918 105
WFOŚiGW w Katowicach	2 580	51 400 469
WFOŚiGW w Kielcach	5 987	185 645 518
WFOŚiGW w Krakowie	817	19 702 464
WFOŚiGW w Lublinie	3 732	116 519 661
WFOŚiGW w Łodzi	5 373	138 590 400
WFOŚiGW w Olsztynie	1 653	46 601 355
WFOŚiGW w Opolu	864	20 658 338
WFOŚiGW w Poznaniu	4 664	118 548 571
WFOŚiGW w Rzeszowie	7 593	251 686 434
WFOŚiGW w Szczecinie	91	2 653 702
WFOŚiGW w Toruniu	2 734	63 682 186
WFOŚiGW w Warszawie	4 044	117 753 154
WFOŚiGW we Wrocławiu	4 253	88 515 248
WFOŚiGW w Zielonej Górze	23	789 604
Suma	50 468	1 371 079 781

3. Jakie kroki Ministerstwo Klimatu i Środowiska podejmuje, aby zapewnić terminowe finansowanie programu „Czyste Powietrze”?

Dzięki staraniom MKiŚ, Program został ujęty w KPO w ramach Komponentu B – Zielona energia i zmniejszenie energochłonności. 20.12.2022 r. została zawarta umowa pomiędzy MKiŚ a NFOŚiGW na kwotę 13 895 273 746,00 zł, o objęcie Programu wsparciem z KPO. Z uwagi na poważne opóźnienia w realizacji KPO powstałe przed październikiem 2023 r., w szczególności brak składania przez Polskę wniosków o płatność do Komisji Europejskiej w założonych wcześniej terminach, w 2023 r. w Programie wystąpiły poważne problemy z płynnością finansowania. Pomimo braku zapewnionego finansowania, wnioski w Programie były w dalszym ciągu przyjmowane, natomiast z uwagi na brak środków nie były rozpatrywane. Wznowienie finansowania Programu ze środków KPO nastąpiło dopiero na początku 2024 r. NFOŚiGW otrzymał dotychczas z Polskiego Funduszu Rozwoju S.A. zaliczki w łącznej wysokości 5 828 036 641,87 zł.

Z początkiem 2024 r., uruchomione zostało również finansowanie Programu ze środków unijnych w ramach FEnIKS. 16.04.2024 r. NFOŚiGW zawarł z 16 wfośiów umowy o dofinansowanie 16 projektów grantowych ze środków FEnIKS na łączną kwotę 6 400 000 000 zł. Nabór wniosków dofinansowanie dla grantobiorców uruchomiony został 22.04.2024 r. Na tej podstawie 16 wfośiów otrzymało zaliczki w łącznej kwocie 1,61 mld zł. Pierwotna kwota wynikająca z 16 podpisanych z wfośiów umów została w III kwartale 2024 r. zwiększona o dodatkowe 1 220 000 000 zł. Wszystkie aneksy zwiększające dostępne środki do umów z wfośiów zostały podpisane. Łączna kwota finansowania z FEnIKS to 7 620 000 000 zł.

Zabezpieczenie środków finansowych na przyszłą realizację Programu realizowane jest poprzez zapewnienie nowych źródeł finansowania. 18.02.2025 r. NFOŚiGW złożył wniosek do Europejskiego Banku Inwestycyjnego w kwocie 10 mld zł na potrzeby finansowania naboru Programu ze środków Funduszu Modernizacyjnego (dalej: FM). FM został ustanowiony w ramach wsparcia realizacji celów polityki energetyczno-klimatycznej UE i jest zasilany środkami ze sprzedaży uprawnień do emisji CO₂ w ramach unijnego systemu handlu emisjami, tzw. EU-ETS. FM dedykowany jest transformacji energetycznej gospodarki (w tym sektora budownictwa) i walce z ubóstwem energetycznym.

Nowa odsłona Programu będzie uwzględniała zmiany, które wyeliminują najczęściej zidentyfikowane nadużycia w Programie. Wprowadzony zostanie również mechanizm Operatorów zapewniających wsparcie mieszkańców o najniższych dochodach. Dzięki lepszymu przygotowaniu wniosków, unikaniu błędów w dokumentach oraz ograniczeniu nieprawidłowości podczas realizacji inwestycji, przyspieszony zostanie proces rozpatrywania wniosków i realizacji płatności.

4. Do kiedy wszystkie zaległości zostaną uregulowane przez WFOŚiGW?

Obsługa wszystkich złożonych wniosków jest realizowana. Wypłata środków na konta wfośiów przebiega zgodnie ze zgłaszanym przez poszczególne wfośiów zapotrzebowaniem. Tempo rozpatrywania wniosków o płatność zależy jest od możliwości poszczególnych wfośiów. Obecna przerwa w przyjmowaniu nowych wniosków od 28.11.2024 r. do 31.03.2025 r. ma przyczynić się m.in. do przeprowadzenia zaległych rozliczeń.

NFOŚiGW monitoruje przebieg prac prowadzonych w wfośiów na podstawie danych które uzyskuje od wfośiów. Postęp widać w cotygodniowych statystykach dostępnych na stronie <https://czystepowietrze.gov.pl> – widoczne jest sukcesywne zwiększanie się liczby podpisanych umów (z puli zaległych) i wypłacanych środków (z rozliczonych inwestycji).

Wg stanu na 25.03.2025 r. w Programie zostało podpisanych 870 624 umów na łączną kwotę dofinansowania 29 767 584 663 zł, w tym wypłacone środki wyniosły 15 227 513 203 zł. Pozostała kwota (różnica między przyznaniem dofinansowania a wypłatami) to są kwoty w umowach, które się jeszcze nie zakończyły (nie zostały rozliczone). Z uwagi na to, że zawieranie umów, jak i ich rozliczanie to proces dynamiczny, dane w tym zakresie zmieniają się w zasadzie z dnia na dzień.

Z wyrazami szacunku

Krzysztof Bolesta
Sekretarz Stanu
Ministerstwo Klimatu i Środowiska
/ – podpisany cyfrowo/

Do wiadomości:

Departament Spraw Parlamentarnych, Kancelaria Prezesa Rady Ministrów